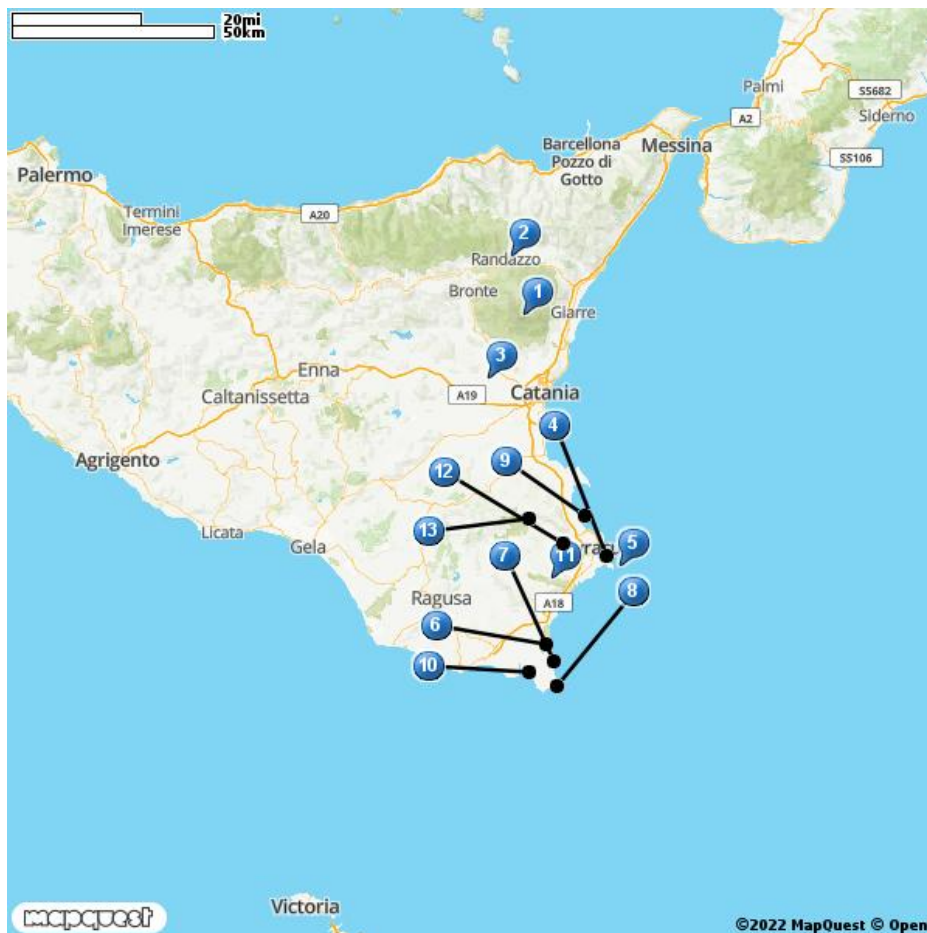

SICILIEN

14–21 april 2022

Natur
specialisten

1. Etna
2. Randazzo
3. Ponte Barca, Simeto
4. Costa Bianca
5. Capo Murro di Porco
6. Vendicari
7. Marzamemi
8. Portopalo
9. Torre di Magnisi
10. Pantano Cuba
11. Cava Grande
12. Palazzolo Acreide
13. Necropolis di Pantalica

RESRUTT

- 14 apr** Start på Cataniäs internationella flygplats. Etnas norra sluttningar. Natt nära Randazzo
- 15 apr** Etnas omgivningar. Natt nära Randazzo
- 16 apr** Ponte Barca och Costa Bianca. Natt på Costa Bianca
- 17 apr** Capo Murro di Porco, Vendicari, Portopalo och Pantano Morghella. Natt på Costa Bianca
- 18 apr** Capo Murro di Porco och Torre di Magnisi. Natt på Costa Bianca
- 19 apr** Capo Murro di Porco, Pantano Cuba, Pantano Longarini och Pantano Morghella. Natt på Costa Bianca
- 20 apr** Cava Grande, Palazzolo Acreide, Iblei Mountains och Necropolis de Pantalica. Natt på Costa Bianca
- 21 apr** Resan avslutas på Cataniäs internationella flygplats

RESELEDARE

Göran Pettersson, Lund

OMSLAG. Borstnycklar *Orchis italica*. Pantalica. Foto: Göran Pettersson

Etna är ett ovanligt landmärke. Europas högsta fastlandsvulkan, 3 357 m ö h. Foto. Göran Pettersson

14 april

Resan startade på Catanias internationella flygplats vid halv ett-tiden. Det blev omgående lunch efter att vi packat in oss i våra fordon. Vår lokalguide, Andrea Corso, tog snabbt taktpinnen inne på lunchhaket, men undertecknad la sig i över omfattningen av mängden mat vi behövde. Det blev så klart alldeles för mycket. Proppmätta och nöjda för kaffet efter maten, for vi sedan till vårt logi utanför Randazzo, på Etnas norra sluttningar. En gammal lantgård där man fortfarande odlade vin, men byggnaderna hade konverterats till hotell.

Efter att vi tagit våra rum i besittning körde vi en knapp kvart iväg till ett relativt orört område med bete och fina buskmarker som återtagit vad lavaströmmen från ett gammalt utbrott en gång i tiden hade täckt. Det dröjde en stund, sedan ropade några stenhöns, en av platsens målarter. Underarten *whitakeri* är endemisk för Sicilien. Här fanns också ett par glasögonsångare, några rödstrupiga sångare, sjungande häcksparv och en minervauggla som satt lite halvdolt på en stenmur.

Så småningom återvände vi till vårt logi och en väntande, omfattande, middag. Det blev en mycket givande första dag.

15 april

Frukost på vårt boende sedan iväg till Randazzos omgivning.

Vi tillbringade hela förmiddagen i ett fint kuperat område med betesmarker och omgivande bergåsar. I ett isolerat litet bergmassiv häckade slagfalk, en av Europas mera ovanliga fåglar. Mindre än 200 fåglar finns kvar av den europeiska rasen *feldeggii*. Hanen visade sig direkt vi kom, och vi kunde också se honan på långt håll där hon låg på boet. Fantastiskt! Även här fanns glasögonsångare och några rödstrupiga sångare sjöng. Idag fick vi också se den sjungande häcksparven. Flera fjärilar flög, bl a den vackra hålotsfjärilen Italian Festoon.

Lunchen serverades i ena minibussens bagageutrymme och vi njöt av Andreas val av ostar, salami, skinka, frukt, oliver, saltorkade tomater och bröd. T o m en liten sötsak till efterrätt.

Närstudier av Etnas egen björk – etnabjörken. Foto. Göran Pettersson

Eftermiddagen tillbringade vi på vulkanen Etnas högre sluttningar. Vi stoppade på flera strategiska platser och lyssnade efter fåglar. Bl a trädgårdsträdskrypare hördes av några i gruppen. Längre upp blockerades vägen av en pågående cykeltävling. Trodde vi. Tävligen var faktiskt över men alla följbilarna blockerade vägen tills polisen släppte på avspärningen. Nu kunde vi titta på mindre korsnäbb av formen *poliogyna*, klippsparvar och den endemiska etnabjörken.

På kvällen en betydligt reducerad middag, där vi lite snopna konstaterade att det "blir nog ingen secondo piatto". Det var i alla fall gott, och med facit i hand rimliga mängder (jämfört med gårdagens brakmiddag).

16 april

Transportdag där vi inledde med ett kortare stopp på Etnas nordsluttning. I de frodiga ekskogarna sjöng brandkronad kungsfågel som också visade upp sig fint för gruppen. Där vi köpte vår fältlunch serverades även gott kaffe och välsmakande italiensk glass.

Vi stannade för lunch vid ett fågelrikt våtmarksområde vid en uppdämd flod, Ponte Barca nära Simeto. Här såg vi en hel del simänder och hägrar, bl a rallhägrar samt skedstork.

Via riksvägen söderut passerade vi Syrakusa och nådde så småningom vårt logi där vi checkade in. Sedan blev det en tur till kusten vid Costa Bianca. Här kunde vi notera flera förbiflygande rödnäbbade trutar, en art som ökat kraftigt i östra Medelhavet. Från ovanlig till tämligen allmän. Resans första rödhuvade törnskator visade sig också här. Liksom en vacker hane av siciliansk murödla (endemisk).

Vi rundade av eftermiddagen i ett område med lite slitna sommarhus med stora vildvuxna trädgårdar. Det är ju gynnsamt för insektsätande fåglar. Föga förvånande fann vi flera arter flugsnappare med halsbandsflugsnappare som god två från toppen.

Tyrrensk flugsnappare, en överraskning. Foto. Göran Pettersson

Första plats togs av två överraskande Tyrrenska flugsnappare! Andra flugsnappare här var svartvit flygsnappare och många sjungande sydnäktergalar.

Efter middagen ropade tre dvärguvar runt hotellet.

17 april

En promenad vid fyren Capo Murro di Porca före frukost gav bl a fint lågt flygande bleka tornseglare, där vi kunde se de artavgörande karaktärerna bra, resans enda rostgumpsvalor visade sig och några tjockfotar ropade och flög omkring. Det var också kul att se en av Europas två naturligt förekommande palmer – europeisk dvärgpalm (*Chamaerops humilis*). En rastande herdesångare var lite av en överraskning. Under en flat sten låg en Sicilian Green Toad, en för Sicilien endemisk padda.

Tillbaka till vårt logi väntade oss en god frukost. Därefter färd söderut till kustreservatet Vendicari. Utöver fågelrika våtmarker finns här också lämningar från flera hundra år före vår tideräknings början, som visar bl a stora kar där man rökte tonfisk. I våtmarkerna fann vi bl a hela 450 större flamingor, gott om vadare där stytlöpare, brushane och småsnäppa var mest talrika samt en flock om 50 långnäbbade och 6 ungfågeltecknade svarthuvade måsar. Även några skäggtärnor visade sig fint.

Efter fältlunch och god italiensk glass i Marzamemi for vi till den lilla kustorten Portopalo di Capo Passero. Nere vid hamnen stod några fotovänliga rödnäbbade trutar och över sjön flög några scopoli- och medelhavsliror. De ingående vågorna bröts med lite dramatik mot den klipprika kusten.

Dagens sista stopp blev vid våtmarken Pantano Morghella. Under blåsiga förhållanden kunde vi se ett helt gäng rallhägrar stå relativt tätt tillsammans. Andreas försök att hitta fläckig valsskink (Ocellated Skink) gick om intet. Dock fick hann möjlighet att vända på lagom stora stenar. På kvällen middag på hotellet, vilken inte levde upp till våra förväntningar.

Andrea Corso, vår högst kompetenta lokalguide. Foto. Göran Pettersson

18 april

Ny morgonpromenad vid Capo Murro di Porca före frukost. Det blev en strålande morgon där vi valde att spana från fyren. Vi såg osannolika tre arter delfin – tumlare samt öresvin och strimmig delfin. Därtill flera scopoli- och medelhavsliror. Inte nog med det. En gigantisk pilgrimsfalk visade upp sig. Enligt Andrea en individ som övervintrat 15 år i följd i området. Det var utan tvekan den största pilgrimsfalk någon av oss hade sett. En hona av den arktiska formen *calidus*.

Efter god frukost tog vi oss i kast med dagens utlovade regnprognos. Salinerna utanför Syrakusa blev vårt första stopp. Här fanns en del änder och vadare, samt 100 större flamingor. Två fiskgjusar gladdde oss. Härifrån for vi ut till halvön Torre di Magnisi. Den tidigaste bopplatsen i området (ca 1700 före vår tideräknings början). Vi passade på att kika på några av de gamla gravarna som fortfarande är intakta. I fågelväg fann vi flera fina rödhuvade törnskator och sjungande grässångare. Några kornsparvar ville gärna vara med på bild. Den endemiska ödla siciliansk murödlan visade sig också bra.

Det annalkande regnet styrde oss till ett konditori där man serverade både kaffe, glass och goda kakor. Sådant som en fikasugen grupp behöver. Ett ihållande småregn motade oss sedan ner till Syrakusa för ett besök på arkeologiska museet där. Det var dock stängt (helgdag) men Andrea fann på råd. – Låt oss besöka en kyrka, sa han. Det blev utan tvekan ett av resans häftigaste kulturinslag. Här fanns nämligen målningen Lucias begravning av Caravaggio. En bild som gjorde starkt intryck på oss. I en liten kyrka bredvid fanns Lucias krypta.

På kvällen en middag som gav intryck av att köket försökte lite bättre idag.

Lunch i Portopalo di Capo Passero. Först antipasto, sedan primo och secondo piatto Foto. Göran Pettersson

19 april

Ny morgonpromenad före frukost vid Capo Murro di Porca gav bl a både rödstrupig sångare och rostsångare samt en rastande isabellastenskvätta. Några av oss hörde också en korttålarcka sträcka förbi. Därefter välsmakande frukost.

Vi for nu ända ner till den sydligaste delen av sydöstra Sicilien. Här besökte vi några fina våtmarksområden, där vi inledde i Pantano Cuba. Vi följde den slåtrade stigen runt i området och fann bl a några marmoränder. En överraskning för oss, men inte för Andrea. Här växte också rikligt med orkidéer med bl a två arter satyrnycklar. Vi kunde också gotta oss åt den nyligen splittade europeiska kärrsköldpaddan – Sicilian Pond Turtle. Nästa våtmark blev Pantano Longarini som var lite svåröverskådligt, men kunde ändå bjuda på flera fina marmoränder och en grann hane av vitögd dykand.

Efter dessa fågelrika våtmarker var det dags för lunch i Portopalo di Capo Passero. Den tänkta lunchrestaurangen var fylld med besökare varför vi slutligen fann oss nere i hamnen på en fisk- och skaldjursrestaurang som serverade en överdådig lunch. Redan efter Antipasto var vi nöjda, men då kom Primo piatto (pasta) in som följdes av Secondo piatto (fisk- och skaldjur) och avslutades med en Dolce (efterrätt). Även om det var mycket mat, så var det också mycket gott!

Med lätt paltkoma for vi till Marzamemi där vi kunde avnjuta *canoli* och andra bakverk på ett kondis i de gamla stadsdelarna. Ja, det blev mycket ur det italienska köket idag. Men så är det när man reser i ett fint matland!

Vi avslutade utomhusaktiviteterna med ett återbesök vid Pantano Morghella och där hittade Andrea en Ocellated Skink som hela gruppen kunde avnjuta. Ett mycket vackert djur.

Cava Grande i Ibleibergen. En mycket fin avslutningsdag på resan. Foto. Göran Pettersson

Hotellens restaurang (som för övrigt drevs av ett separat företag), som med trevande försök hade försökt tillfredsställa våra smaklökar, ratades idag till fördel av ett närliggande hotells restaurang. Det blev ett bra val! Därtill ropade tre dvärguvar i grannskapet.

20 april

I dag blev det mycket av det mesta. Häftig natur, fåglar, växter, ödlor, barockinslag och ett bra kondisbesök.

Vi hoppade promenaden före frukost och tog istället frukost lite tidigare. På så vis kom vi fram till vårt första område tidigt under förmiddagen. Redan första stoppet gav en av resans finaste fåglar, nämligen en hane av stentrast. En svårsedd art på Sicilien. Vid sidan om vägen fanns en imponerande ravin, lång och bred – Cava Grande. Vi stannade på några olika platser längs Cava Grande under förmiddagen och ägnade särskild tid åt all orkidéprakt. Totalt under dagen såg vi närmare 15 arter orkidéer. Däribland de för Sicilien endemiska *Ophrys lunulata* och *Ophrys fuciflora biancae*.

Vi åt lunch på ett bageri och konditori i Palazzolo Acreide. Staden är en av de mest välkända barockstäderna på Sicilien. Många samhällen förstördes på östra Sicilien under några kraftiga jordbävningar på 1600-talet, och de samhällen som återuppbyggdes präglades starkt av dåtidens arkitekturinriktning – barocken. Det var en fröjd att promenera lite runt kvarteren i centrum. Vårt lunchhak var korat till Italiens bästa konditori tre år i följd, och här serverades inte bara god lunch. I kyldiskarna trängdes hur mycket bakverk som helst! Dessutom fick vi möjlighet att bese världens längsta barockbalkong.

Efter lunch färdades vi genom Iblei Mountains där vi för övrigt fann resans enda turturduvor, innan vi nådde den enastående orkidéängen vid Pantalica. Mångfalden arter och mängden blommande plantor imponerade. Här såg vi också spår av piggsvinens dragning till orkidéernas rotknölar. Riktiga markböck, likt vildsvin, på sina ställen.

Sista stoppet innan vi påbörjade återfärden till vårt logi, en dryg timme bort, gjorde vi i Necropoli di Pantalica. Ett världsarv som omfattar över 5 000 synliga klippgravar. Områdets gravar är från 1200 till 600 före vår tideräknings början.

Den avslutande middagen avnjöts på samma hotellrestaurang som gårdagen. Bra val på nytt! Och ikväll hördes hela fem ropande dvärguvar från restauranghotellets parkering.

21 april

Inga programaktiviteter idag, utan vi for norrut till Catanias internationella flygplats direkt efter frukost. Väl framme där skiljdes vi åt till våra olika hemflyg. En mycket givande och intressant resa var nu till ända. Det finns så många höjdpunkter att nämna, men för att nämna bara en, så får det bli vår eminenta lokalguide under hela resan – Andrea Corso från Syrakusa. Med fantastiskt bredd på sitt kunnande om naturen på ön, trevliga och positiva inställning till oss som besökare, och sitt ambitiösa tillvägagångssätt ute i fält, fick vi uppleva det mesta av sydöstra Siciliens fantastiska natur.

Göran Pettersson

Dvärgpalm *Chamaerops humilis*. En av Europas två naturligt förekommande palmer. Foto: Karin Makowsky Hendl

Marmoränder. Pantano Longarini . Foto: Göran Pettersson

ARTLISTA, FÅGLAR

- 1 **Gravand** *Tadorna tadorna*
3 Ponte Barca, Simeto 16.4. Observerad 4 dagar totalt
- 2 **Årta** *Spatula querquedula*
2 Ponte Barca, Simeto 16.4, 4 Pantano Morghella 17.4 och 3 Pantano Cuba 19.4
- 3 **Skedand** *Spatula clypeata*
3 Ponte Barca, Simeto 16.4 och 1 ♂ Saline di Siracusa 18.4
- 4 **Bläsand** *Mareca penelope*
1 ♂ Pantano Cuba 19.4
- 5 **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos*
1 Randazzo 15.4. Observerad 4 dagar totalt
- 6 **Kricka** *Anas crecca*
5 Ponte Barca, Simeto 16.4, 5 Pantano Morghella 17.4, 5 Vendicari 17.4 och 10 Saline di Siracusa 18.4. Observerad 4 dagar totalt
- 7 **Marmorand** *Marmaronetta angustirostris*
7 Pantano Longarini 19.4 och 1 Pantano Cuba 19.4
- 8 **Brunand** *Aythya ferina*
1 ♂ Ponte Barca, Simeto 16.4
- 9 **Vitögd dykand** *Aythya nyroca*
1 ♂ Pantano Longarini 19.4
- 10 **Vaktel** *Coturnix coturnix coturnix*
1 Pantano Cuba 19.4 och 1 hörd Cava Grande 20.4
- 11 **Stenhöna** *Alectoris graeca whitakeri* Endemisk
3 hörda Randazzo 14.4
- 12 **Tornseglare** *Apus apus apus*
Observerad 8 dagar totalt
- 13 **Blek tornseglare** *Apus pallidus brehmorum*
8 Costa Bianca 17.4 och 1 Cava Grande 20.4
- 14 **Gök** *Cuculus canorus canorus*
1 hörd Etna 15.4, 1 längs vägen 18.4 och 1 hörd Cava Grande 20.4

- 15 **Ringduva** *Columba palumbus palumbus*
Observerad 8 dagar totalt
- 16 **Turturduva** *Streptopelia turtur turtur*
3 Iblei Mountains 20.4
- 17 **Turkduva** *Streptopelia decaocto*
Observerad 8 dagar totalt
- 18 **Vattenrall** *Rallus aquaticus aquaticus*
3 hörda Pantano Cuba 19.4
- 19 **Rörhöna** *Gallinula chloropus chloropus*
3 Ponte Barca, Simeto 16.4, 2 Pantano Morghella 17.4 och 4 Pantano Longarini 19.4
- 20 **Sothöna** *Fulica atra atra*
10 Ponte Barca, Simeto 16.4. Observerad 4 dagar totalt
- 21 **Purpurhöna** *Porphyrio porphyrio*
1 hörd Pantano Cuba 19.4
- 22 **Smådopping** *Tachybaptus ruficollis ruficollis*
3 Ponte Barca, Simeto 16.4 och 2 Pantano Morghella 17.4
- 23 **Skäggdopping** *Podiceps cristatus cristatus*
6 Ponte Barca, Simeto 16.4, 5 Pantano Morghella 17.4, 5 Venticari 17.4 och 6 Saline di Siracusa 18.4. Observerad 4 dagar totalt
- 24 **Större flamingo** *Phoenicopterus roseus*
150 Pantano Morghella 17.4, 450 Venticari 17.4 och 100 Saline di Siracusa 18.4. Observerad 3 dagar totalt
- 25 **Tjockfot** *Burhinus oedicephalus saharae*
Upp till 3 Capo Murro di Porco 16-19.4
- 26 **Styltlöpare** *Himantopus himantopus*
4 Ponte Barca, Simeto 16.4, 10 Pantano Morghella 17.4, 20 Venticari 17.4 och 20 Saline di Siracusa 18.4. Observerad 4 dagar totalt
- 27 **Skärfläcka** *Recurvirostra avosetta*
10 Venticari 17.4 och 10 Saline di Siracusa 18.4
- 28 **Kustpipare** *Pluvialis squatarola squatarola*
1 Venticari 17.4
- 29 **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula*
5 Saline di Siracusa 18.4 och 1 hörd Pantano Cuba 19.4
- 30 **Mindre strandpipare** *Charadrius dubius curonicus*
2 Venticari 17.4
- 31 **Svartbent strandpipare** *Charadrius alexandrinus alexandrinus*
5 Venticari 17.4 och 3 Saline di Siracusa 18.4
- 32 **Storspov** *Numenius arquata orientalis*
1 Pantano Cuba 19.4
- 33 **Brushane** *Calidris pugnax*
50 Venticari 17.4 och 5 Saline di Siracusa 18.4
- 34 **Spovsnäppa** *Calidris ferruginea*
5 Venticari 17.4 och 2 Saline di Siracusa 18.4
- 35 **Mosnäppa** *Calidris temminckii*
1 Venticari 17.4
- 36 **Kärrensäppa** *Calidris alpina*
3 Venticari 17.4
- 37 **Småsnäppa** *Calidris minuta*
25 Venticari 17.4
- 38 **Drillsnäppa** *Actitis hypoleucos*
1 Ponte Barca, Simeto 16.4, 1 Pantano Morghella 17.4 och 1 Venticari 17.4

- 39 **Rödbena** *Tringa totanus totanus*
2 Saline di Siracusa 18.4
- 40 **Grönben**a *Tringa glareola*
2 Vendicari 17.4
- 41 **Svartsnäppa** *Tringa erythropus*
2 Vendicari 17.4 och 2 hörda Pantano Longarini 19.4
- 42 **Gluttsnäppa** *Tringa nebularia*
2 Saline di Siracusa 18.4
- 43 **Långnäbbad mås** *Chroicocephalus genei*
50 Vendicari 17.4
- 44 **Skrattmå**s *Chroicocephalus ridibundus*
3 Vendicari 17.4
- 45 **Rödnäbbad trut** *Ichthyaetus audouinii*
5 Costa Bianca 16.4, 6 Portopalo di Capo Passero 17.4, 1 Saline di Siracusa 18.4 och 8 Capo Murro di Porco 18.4. Observerad 4 dagar totalt
- 46 **Svarthuvad mås** *Ichthyaetus melanocephalus*
6 ungfågel Vendicari 17.4
- 47 **Medelhavstrut** *Larus michahellis michahellis*
Observerad 6 dagar totalt
- 48 **Kentsk tärna** *Thalasseus sandvicensis*
5 Costa Bianca 16.4, 3 Torre di Magnisi 18.4 och 5 Capo Murro di Porco 18.4. Observerad 3 dagar totalt
- 49 **Småtärna** *Sternula albifrons albifrons*
2 Torre di Magnisi 18.4
- 50 **Skäggtärna** *Chlidonias hybrida hybrida*
2 Vendicari 17.4
- 51 **Scopolilira** *Calonectris diomedea*
2 Portopalo di Capo Passero 17.4, 3 Capo Murro di Porco 17.4 och 15 Capo Murro di Porco 18.4
- 52 **Medelhavslira** *Puffinus yelkouan*
3 Costa Bianca 16.4, 8 Costa Bianca 17.4, 5 Portopalo di Capo Passero 17.4 och 30 Capo Murro di Porco 18.4
- 53 **Vit stork** *Ciconia ciconia ciconia*
1 Ponte Barca, Simeto 16.4 och 4 längs vägen 16.4
- 54 **Storskarv** *Phalacrocorax carbo sinensis*
1 Randazzo 15.4, 1 Randazzo 15.4, 1 Randazzo 15.4, 5 Ponte Barca, Simeto 16.4 och 1 Saline di Siracusa 18.4. Observerad 4 dagar totalt
- 55 **Skedstork** *Platalea leucorodia leucorodia*
1 Ponte Barca, Simeto 16.4 och 1 Vendicari 17.4
- 56 **Rallhäger** *Ardeola ralloides*
7 Ponte Barca, Simeto 16.4, 9 Pantano Morghella 17.4 och 1 Pantano Longarini 19.4
- 57 **Kohäger** *Bubulcus ibis*
20 Randazzo 15.4 och 12 längs vägen 15.4. Observerad 2 dagar totalt
- 58 **Gråhäger** *Ardea cinerea cinerea*
1 Randazzo 15.4, 2 Ponte Barca, Simeto 16.4, 1 Pantano Morghella 17.4, 1 Capo Murro di Porco 17.4, 1 Pantano Longarini 19.4 och 1 Pantano Cuba 19.4
- 59 **Purpurhäger** *Ardea purpurea purpurea*
3 Capo Murro di Porco 17.4 och 1 Pantano Longarini 19.4
- 60 **Ägretthäger** *Ardea alba alba*
1 Vendicari 17.4
- 61 **Silkeshäger** *Egretta garzetta garzetta*
1 Randazzo 15.4 och 85 Ponte Barca, Simeto 16.4. Observerad 5 dagar totalt

- 62 **Fiskgjuse** *Pandion haliaetus haliaetus*
2 Saline di Siracusa 18.4
- 63 **Brun kärnhök** *Circus aeruginosus aeruginosus*
5 Ponte Barca, Simeto 16.4, 1 Torre di Magnisi 18.4, 1 Saline di Siracusa 18.4 och 3 Pantano
Cuba 19.4. Observerad 4 dagar totalt
- 64 **Ormvråk** *Buteo buteo*
pojana: Observerad 7 dagar totalt
vulpinus: Observerad 1 dag totalt
- 65 **Minervauggla** *Athene noctua noctua*
1 Randazzo 14.4
- 66 **Dvärguv** *Otus scops scops*
3 hörda Costa Bianca 16.4, 1 hörd Costa Bianca 18.4, 3 hörda Costa Bianca 19.4 och 5 hörda
Costa Bianca 20.4
- 67 **Härfågel** *Upupa epops epops*
1 Randazzo 14.4, 1 längs vägen 14.4, 2 Randazzo 16.4 och 2 Torre di Magnisi 18.4. Observerad
5 dagar totalt
- 68 **Biätare** *Merops apiaster*
8 Costa Bianca 16.4. Observerad 5 dagar totalt
- 69 **Större hackspett** *Dendrocopos major italiae*
2 hörda Etna 15.4, 2 hörda Randazzo 16.4 och 1 hörd Iblei Mountains 20.4
- 70 **Tornfalk** *Falco tinnunculus tinnunculus*
Observerad 8 dagar totalt
- 71 **Lärkfalk** *Falco subbuteo subbuteo*
1 Randazzo 14.4 och 1 Ponte Barca, Simeto 16.4
- 72 **Slagfalk** *Falco biarmicus feldeggii*
1 par Randazzo 15.4
- 73 **Pilgrimsfalk** *Falco peregrinus calidus*
1 ♀Capo Murro di Porco 18.4
- 74 **Rödhuvad törnskata** *Lanius senator senator*
2 Costa Bianca 16.4, 1 Pantano Morghella 17.4, 5 Torre di Magnisi 18.4 och 2 Capo Murro di
Porco 18.4. Observerad 4 dagar totalt
- 75 **Nötskrika** *Garrulus glandarius albipectus*
3 Etna 15.4 och 3 Costa Bianca 16.4. Observerad 6 dagar totalt
- 76 **Skata** *Pica pica pica*
Observerad 8 dagar totalt
- 77 **Kaja** *Coloeus monedula spermologus*
Observerad 1 dag totalt
- 78 **Gråkråka** *Corvus cornix sharpii*
Observerad 8 dagar totalt
- 79 **Korp** *Corvus corax hispanus*
1 hörd Randazzo 15.4 och 3 Iblei Mountains 20.4
- 80 **Svartmes** *Periparus ater*
6 hörda Etna 15.4 och 1 hörd Iblei Mountains 20.4
- 81 **Blåmes** *Cyanistes caeruleus*
1 Randazzo 14.4. Observerad 4 dagar totalt
- 82 **Talgoxe** *Parus major aphrodite*
1 Randazzo 14.4. Observerad 7 dagar totalt
- 83 **Trädlärka** *Lullula arborea pallida*
1 hörd Randazzo 14.4 och 10 Iblei Mountains 20.4
- 84 **Tofslärka** *Galerida cristata apuliae* Endemisk
3 Randazzo 15.4, 3 Costa Bianca 16.4 och 1 Ponte Barca, Simeto 16.4. Observerad 6 dagar
totalt

- 85 **Korttålrka** *Calandrella brachydactyla brachydactyla*
1 Capo Murro di Porco 19.4
- 86 **Backsvala** *Riparia riparia riparia*
Talrik Ponte Barca, Simeto 16.4. Observerad 5 dagar totalt
- 87 **Klippsvala** *Ptyonoprogne rupestris*
15 Randazzo 15.4
- 88 **Ladusvala** *Hirundo rustica rustica*
Observerad 8 dagar totalt
- 89 **Hussvala** *Delichon urbicum meridionale*
Observerad 5 dagar totalt
- 90 **Rostgumpsvala** *Cecropis daurica rufula*
3 Costa Bianca 17.4
- 91 **Cettisångare** *Cettia cetti cetti*
2 hörda Randazzo 15.4, 1 hörd Ponte Barca, Simeto 16.4, 2 hörda Saline di Siracusa 18.4 och 1 hörd Pantano Cuba 19.4. Observerad 5 dagar totalt
- 92 **Stjärtmes** *Aegithalos caudatus siculus* Endemisk
1 hörd Randazzo 15.4
- 93 **Grönsångare** *Phylloscopus sibilatrix*
1 Costa Bianca 18.4
- 94 **Lövsångare** *Phylloscopus trochilus*
1 Etna 15.4, 1 Costa Bianca 17.4 och 1 Costa Bianca 18.4
- 95 **Gransångare** *Phylloscopus collybita abietinus*
1 hörd Etna 15.4 och 1 hörd Iblei Mountains 20.4
- 96 **Trastsångare** *Acrocephalus arundinaceus arundinaceus*
2 hörda Ponte Barca, Simeto 16.4 och 2 hörda Vendicari 17.4
- 97 **Rörsångare** *Acrocephalus scirpaceus scirpaceus*
3 hörda Vendicari 17.4 och 3 hörda Pantano Cuba 19.4
- 98 **Grässångare** *Cisticola juncidis*
4 hörda Costa Bianca 16.4, 4 Capo Murro di Porco 17.4, 2 Capo Murro di Porco 18.4 och 3 Torre di Magnisi 18.4. Observerad 5 dagar totalt
- 99 **Svarthätta** *Sylvia atricapilla pauluccii*
1 hörd Randazzo 14.4 och 2 hörda Etna 15.4. Observerad 6 dagar totalt
- 100 **Herdessångare** *Curruca hortensis hortensis*
1 Costa Bianca 17.4
- 101 **Sammethätta** *Curruca melanocephala melanocephala*
Observerad 5 dagar totalt
- 102 **Rostsångare** *Curruca iberiae*
1 ♂Capo Murro di Porco 19.4
- 103 **Rödstrupig sångare** *Curruca cantillans cantillans*
3 Randazzo 14.4, 5 Randazzo 15.4, 1 Randazzo 16.4 och 2 Capo Murro di Porco 19.4.
Observerad 5 dagar totalt
- 104 **Törnsångare** *Curruca communis communis*
1 Capo Murro di Porco 17.4, 2 Torre di Magnisi 18.4, 1 Saline di Siracusa 18.4, 2 Capo Murro di Porco 19.4 och 1 hörd Pantano Cuba 19.4
- 105 **Glasögonsångare** *Curruca conspicillata conspicillata*
2 Randazzo 14.4, 1 ♂Randazzo 15.4 och 1 hörd Cava Grande 20.4
- 106 **Brandkronad kungsfågel** *Regulus ignicapilla ignicapilla*
1 Randazzo 16.4
- 107 **Gärdsmyg** *Troglodytes troglodytes*
2 Iblei Mountains 20.4
- 108 **Nötväcka** *Sitta europaea cisalpina*
3 Etna 15.4

- 109 **Trädgårdsträdskrypare** *Certhia brachydactyla brachydactyla*
1 Etna 15.4 och 2 Randazzo 16.4
- 110 **Svartstare** *Sturnus unicolor*
Observerad 6 dagar totalt
- 111 **Dubbeltrast** *Turdus viscivorus*
3 hörda Etna 15.4
- 112 **Koltrast** *Turdus merula merula*
Observerad 8 dagar totalt
- 113 **Grå flugsnappare** *Muscicapa striata striata*
1 Iblei Mountains 20.4
- 114 **Tyrrensk flugsnappare** *Muscicapa tyrrhenica*
2 Costa Bianca 16.4
- 115 **Rödhake** *Erithacus rubecula*
2 hörda Randazzo 16.4 och 1 Capo Murro di Porco 17.4. Observerad 3 dagar totalt
- 116 **Sydäktergal** *Luscinia megarhynchos megarhynchos*
1 hörd Randazzo 15.4, 1 hörd Costa Bianca 16.4, 1 hörd Portopalo di Capo Passero 17.4, 3 Capo Murro di Porco 17.4, 2 hörda Capo Murro di Porco 18.4, 1 Capo Murro di Porco 19.4, 2 hörda Costa Bianca 18.4 och 1 Pantano Cuba 19.4
- 117 **Svartvit flugsnappare** *Ficedula hypoleuca*
1 ♂Etna 15.4, 3 Costa Bianca 16.4, 1 Torre di Magnisi 18.4, 1 Capo Murro di Porco 18.4 och 2 Capo Murro di Porco 19.4
- 118 **Halsbandsflugsnappare** *Ficedula albicollis*
1 ♂Costa Bianca 16.4 och 1 ♀Capo Murro di Porco 17.4
- 119 **Stentrast** *Monticola saxatilis*
1 ♂Cava Grande 20.4
- 120 **Buskskvätta** *Saxicola rubetra*
3 Randazzo 15.4 och 1 längs vägen 16.4. Observerad 7 dagar totalt
- 121 **Svarthakad buskskvätta** *Saxicola rubicola rubicola*
1 ♂Randazzo 14.4 och 5 Randazzo 15.4
- 122 **Stenskvätta** *Oenanthe oenanthe libanotica*
1 Capo Murro di Porco 18.4, 2 Capo Murro di Porco 19.4 och 2 Pantano Cuba 19.4. Observerad 3 dagar totalt
- 123 **Isabellastenskvätta** *Oenanthe isabellina*
1 Capo Murro di Porco 19.4
- 124 **Pilfink** *Passer montanus montanus*
Observerad 3 dagar totalt
- 125 **Italiensk sparv** *Passer italiae*
Observerad 7 dagar totalt
- 126 **Gulärla** *Motacilla flava*
1 Capo Murro di Porco 17.4
- 127 **Gulärla** *Motacilla flava feldegg*
1 Vendicari 17.4 och 2 Capo Murro di Porco 18.4
- 128 **Forsärla** *Motacilla cinerea cinerea*
1 Randazzo 15.4
- 129 **Sädesärla** *Motacilla alba alba*
1 Etna 15.4, 1 Costa Bianca 16.4 och 1 Vendicari 17.4. Observerad 5 dagar totalt
- 130 **Fältpiplärka** *Anthus campestris*
1 Costa Bianca 16.4
- 131 **Trädpiplärka** *Anthus trivialis trivialis*
1 hörd Randazzo 15.4, 2 Capo Murro di Porco 17.4 och 4 längs vägen 18.4
- 132 **Rödstrupig pipplärka** *Anthus cervinus*
1 Torre di Magnisi 18.4

- 133 **Bofink** *Fringilla coelebs*
3 Randazzo 15.4 och 1 hörd Cava Grande 20.4
- 134 **Grönfink** *Chloris chloris*
Observerad 1 dag totalt
- 135 **Hämpling** *Linaria cannabina mediterranea*
Observerad 5 dagar totalt
- 136 **Mindre korsnäbb** *Loxia curvirostra poliogyna*
4 Etna 15.4
- 137 **Steglits** *Carduelis carduelis tschusii*
Observerad 7 dagar totalt
- 138 **Gulhämpling** *Serinus serinus*
1 Randazzo 14.4. Observerad 8 dagar totalt
- 139 **Kornsparv** *Emberiza calandra calandra*
2 Torre di Magnisi 18.4.. Observerad 3 dagar totalt
- 140 **Klippsparv** *Emberiza cia cia*
2 Randazzo 15.4
- 141 **Häcksparv** *Emberiza cirrus*
2 Randazzo 14.4, 2 Randazzo 15.4 och 3 hörda Cava Grande 20.4

ARTLISTA, DÄGGDJUR

- 1 **Räv** *Vulpes vulpes*
1 Randazzo 14.4
- 2 **Strimmig delfin** *Stenella coeruleoalba*
3 Capo Murro di Porco 18.4, 3 Capo Murro di Porco 18.4 och 3 Capo Murro di Porco 18.4
- 3 **Öresvin** *Tursiops truncatus truncatus*
3 Capo Murro di Porco 18.4, 3 Capo Murro di Porco 18.4 och 3 Capo Murro di Porco 18.4
- 4 **Tumlare** *Phocoena phocoena phocoena*
1 Capo Murro di Porco 18.4, 1 Capo Murro di Porco 18.4 och 1 Capo Murro di Porco 18.4

”

Siciliansk murödla finns enbart på Sicilien och några kringliggande småöar. Foto: Göran Pettersson

ARTLISTA, KRÄLDJUR och AMFIBIER

- 1 **Sicilian Pond Turtle** *Emys trinacris*
7 Pantano Cuba 19.4
- 2 **Turkisk gecko** *Hemidactylus turcicus*
1 Pantano Cuba 19.4

- 3 **Fläckig valsskink** *Chalcides ocellatus tiligugu*
1 Pantano Morghella 19.4 och 1 Cava Grande 20.4
- 4 **Italiensk murödla** *Podarcis siculus siculus* Endemisk
3 Randazzo 15.4 och 1 Iblei Mountains 20.4. Observerad 4 dagar totalt
- 5 **Siciliansk murödla** *Podarcis waglerianus* Endemisk
1 Costa Bianca 16.4, 1 Torre di Magnisi 18.4 och 2 Iblei Mountains 20.4
- 6 **Gulgrön pisksnok** *Hierophis viridiflavus viridiflavus*
1 Costa Bianca 16.4 och 1 Torre di Magnisi 18.4
- 7 **Sicilian Green Toad** *Bufotes siculus* Endemisk
1 Capo Murro di Porco 17.4

Italian Festoon finns (nästan) enbart i Italien. Foto: Göran Pettersson

ARTLISTA, DAGJÄRILAR

- 1 **Svingelgräsfjäril** *Lasiommata megera*
1 Randazzo 15.4
- 2 **Kamgräsfjäril** *Coenonympha pamphilus*
En av de vanligare fjärilarna under resan. Sågs dagligen
- 3 **Tistelfjäril** *Vanessa cardui*
1 Torre di Magnisi 18.4
- 4 **Mindre guldvinge** *Lycaena phlaeas*
2 Randazzo 15.4
- 5 **Rödgul höfjäril** *Colias croceus*
5 Randazzo 15.4
- 6 **Rovfjäril** *Pieris rapae*
2 Randazzo 15.4
- 7 **Eastern Bath White** *Pontia edusa*
1 Randazzo 15.4
- 8 **Makaonfjäril** *Papilio machaon*
1 Randazzo 15.4
- 9 **Italian Festoon** *Zerynthia cassandra* Endemisk
1 Randazzo 15.4

ARTLISTA, TROLLSLÄNDOR

- 1 **Island Bluetail** *Ischnura genei*
1 ♂ Pantano Morghella 17.4
- 2 **Vandrande ängstrollslända** *Sympetrum fonscolombii*
6 Pantano Morghella 17.4

Sawfly Orchid *Ophrys tenthredinifera*. Ibleibergen. Foto: Göran Pettersson

ARTLISTA, ORKIDÉER

1. *Orchis italica* **Borstnycklar**
2. *Ophrys fusca* **Brun ofrys**
3. *Ophrys apifera* **Biofrys/Biblomster**
4. *Ophrys lunulata* **Siciliens ofrys** Endemisk
5. *Ophrys speculum* **Spegelofrys**
6. *Ophrys fuciflora* ssp. *biancae* **Late Spider Ophrys** Endemisk
7. *Ophrys sicula* **Lesser Yellow Bee Orchid**
8. *Ophrys oxyrrhynchos* ssp. *oxyrrhynchos*
9. *Ophrys oxyrrhynchos* ssp. *calliantha*
10. *Ophrys tenthredinifera* **Sawfly Orchid**
11. *Ophrys passionis*
12. *Neotinea tridentata* **Pricknycklar**
13. *Neotinea lactea* **Milky Orchid**
14. *Serapias cordigera* **Heart-flowered Serapias**
15. *Serapias lingua* **Tongue Orchid**
16. *Serapias parviflora* **Småblommiga satyrnycklar**
17. *Serapias bergoni* **Bergon's Serapias**
18. *Anacamptis longicornu*
19. *Anacamptis papilionacea* **Fjärilsnycklar**
20. *Anacamptis coriophora* **Brunnycklar**

Marviol *Cakile maritima*. Foto: Karin Makowsky Hendl

ARTLISTA, övriga VÄXTER sammanställd av Karin Makowsky Hendl

15 april – Etna

Hemodactylus tuberosus **Snake's head Iris**
Anemone hortensis **Broad-leaved Anemone**
Anchusa cretica **Cretan Alkanet**

16 april – Etna

Asphodeline lutea **Junkerlilja**
Euphorbia rigida **Gopher Spurge**
Silybum marianum **Mariatistel**
Galactites tomentosa **Klintttistel**
Moraea sisyrinchium **Knöloris**
Muscari comosum **Tofshyasint/Fjäderhyacint**
Anthemis maritimus **Sea Chamomile**
Sedum caeruleum **Blå fetknopp**
Cuscuta epithymum subsp. *epithymum* **Ljungsnärja**
Ecballium elaterium **Sprutgurka**
Bartsia trixago **Brokax**
Betula aetnensis **Etnabjörk**

17 april

Agave americana **Agave** införd
Limonium sinuatum **Blårisp/Gulrips**
Nigella damascena **Jungfrun i det gröna**
Cakile maritima **Marviol**

18 april

Chamaerops humili **Dvärgpalm**
Scolymus hispanicus **Spansk taggfibbla**

Blårisp *Limonium sinuatum*. Foto: Karin Makowsky Hendal

19 april

Asteriscus maritimus **Strandstjärna**

Orobanche ramos **Hampsnyltrot**

Orobanche crenata **Praktsnyltrot**

Tragopogon porrifolius **Havrerot**

Gladiolus italicus **Tidig sabellilja**

20 april

Arum italicum **Italiensk munkhätta**

Alkanna tinctoria **Alkanna**

Prunella grandiflora **Praktbrunört**

Acanthus mollis **Björnklo**

Ruta chalepensis **Falsk vinruta**

Centranthus ruber **Pipört**

Castanea sativa **Äkta kastanj**

Anagallis foemina **Blåmire**

Lysimachia arvensis **Rödmire**

Blå fetknopp *Sedum caeruleum*. Foto: Karin Makowsky Hendal